

BOĞULMALARDA İLK YARDIM

Sunum Planı

- Tanımlar
- Boğulma için risk faktörleri
- Boğulma nedenleri
- Boğulmanın vücutta oluşturduğu etkiler
- Boğulma belirti ve bulguları
- Boğulmalardaki ilk yardım uygulama basamakları
- Özet

Boğulma

Tanımlar

- **Boğulma nedir?**

- Boğulma, su/sıvıya dalma ya da batma nedeniyle solunum bozukluğu yaşanması veya sürecin ölüm ile sonlanmasıdır.
- Boğulmanın meydana gelebilmesi için kişinin yüzü (ağız ve burun) su/sıvıya batmalı veya su/sıvıyla örtülmelidir.

Boğulma

Boğulma Süreçleri

- *Sudan kurtulmuş*
 - Suda dalma ya da batma durumunda solunumla ilgili bir bulgu oluşmaz ise “sudan kurtulmuş” denir ve bu bir boğulma değildir.
- *Ölümcül olmayan boğulma*
 - Hasta/yaralı herhangi bir zamanda kurtarılırsa boğulma süreci durur ve buna “ölümcül olmayan boğulma” denir.
- *Ölümcül boğulma*
 - Boğulmaya bağlı herhangi bir zamanda ölüm olur ise “ölümcül boğulma” denir.

Boğulma

Risk Faktörleri

- Erkek cinsiyet
- 14 yaşından küçükler
- Riskli davranışlarda bulunma
- Düşük sosyoekonomik düzey
- Eğitim ve güvenlik kontrol eksikliği
- Alkol kullanımı
- Eşlik eden nörolojik veya kardiyak hastalıklar

Boğulma

Nedenleri

- **Yetişkinlerde:**

- Kan şekeriindeki düşme
- Bayılma
- Yaralanma (Travma)
- Kazalar
- Kalp ritim bozuklukları
- Alkol kullanımı
- Sara nöbeti
- Aşırı harekete bağlı yorulma
- Kas krampları ve
- İntihar

- **Çocuklarda:**

- Kova, tuvalet ya da küvete düşme gibi ev kazaları

Boğulma

Belirti Ve Bulguları

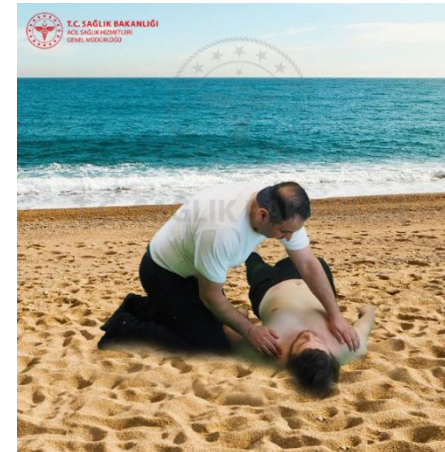
- Ağız ve burundan köpük gelmesi
- Soluk alıp vermede güçlük
- Gürültülü, hızlı ve derin nefes alıp verme
- Solunumun tamamen durması
- Bilinç durumunda değişiklik ya da bilincin tamamen kapanması
- Kalp atımlarının yavaşlaması ya da tamamen durması
- Soğuk ve soluk cilt
- Kulak, burun, dudak ve tırnak gibi vücudun uç kısımlarında morarmadır.

Boğulma

İlk Yardım

- Olay yerinin sizin için güvenli olduğundan emin olun.
- Boğulma tehlikesi olmadığından emin olun.
- Tek başına iseniz bağırın veya yardım çağırın ancak hasta/yaralıyı yalnız bırakmayın. Olaya yerindeki bir kişiden 112 acil yardım numarasını araması için yardım isteyin.
- Yardım istenildiğinden emin olmak için bu kişinin geri dönmesini söyleyin.

Boğulma

İlk Yardım – Sudan Çıkarma

- Kişiyi sudan hızlı ve güvenli bir şekilde çıkarın, ancak bunu yaparken kendinizi herhangi bir şekilde tehlikeye atmayın.
- Mümkünse, kurtarma işlemini suya girmeden yapmaya çalışın. Bunu;
 - Gerekliyse ve gerekli eğitimi almışsanız
 - Yalnız değilseniz ve güvenliyse
 - Yüzer bir cihaz veya tekne kullanabilirsiniz yapın.
- Suyu girerseniz asla başınızı suya batırmayın. Kurtarılacak hasta/yaralıyla görsel temasınız kaybolabilir ve omurga yaralanması riski taşıyabilirsiniz.

Boğulma

İlk Yardım – Sudan Çıkarma

- Boğulan hasta/yaralının tutabileceği bir ip ya da tutunabileceği tahta parçası, kürek gibi bir cisim uzatın (eğer hala bilinci açıksa ve yardım edildiğini kavrayabiliyorsa).
- Kalp krizi geçiren hasta/yaralıları hızla sudan çıkartın ve gerekli ise Temel Yaşam Desteğine derhal başlayın.
- Hasta/yaralı su içerisinden çıkartılırken eğer sığ suya dalma veya suda yaralanma işaretleri taşıyorsa omurga korumaya yönelik önlemler alın.

Boğulma

İlk Yardım – Su İçinde Kurtarma

- Eğer yeterli bir eğitim ve deneyiminiz varsa hasta/yaralıya daha suyun içindeyken solunum desteği verin. Su içindeyken yapılan bu uygulama hasta/yaralının hayatta kalma şansını artırır.
- Ancak solunum desteği veya hasta/yaralıya solunum desteği verilmeden mümkün olduğunca çabuk kıyıya getirilmesi arasındaki karar;
 - Bireyin vereceği yanıt
 - Denizdeki koşullar
 - Kıyıya uzaklık
 - Destek ekibi
 - Kurtarma botunun varlığı gibi birçok faktöre bağlıdır.

Boğulma

İlk Yardım – Sudan Çıkarıldıktan Sonra

- Hasta/yaralı nefes alıyorsa;
 - Hasta/yaralıyı kurtarma (iyileşme, derlenme) pozisyonuna getirin.
 - Hasta/yaralıyı sıcak tutmak için bir battaniye veya ceketle örtün.
 - Hasta/yaralıyı yalnız bırakmayın ve gözlemlemeye devam edin.

Boğulma

İlk Yardım – Sudan Çıkarıldıktan Sonra

- Hasta/yaralının nefes alıp vermesi normal değilse ya da hiç nefes almıyorsa:
 - Boğulma nedenlerini ortadan kaldırın.
 - Eğer hasta sırt üstü değilse, sırt üstü döndürün.
 - Kişinin yanına diz çökün.
 - Temel Yaşam Desteğine başlayın.
 - Temel Yaşam Desteğine; hasta/yaralı uyanıncaya, hareket edinceye, gözlerini açıncaya ve normal nefes alma başlayıncaya kadar; yardım (deneyimli sağlık ekibi) gelinceye ve devralıncaya kadar; devam edemeyecek kadar yorgun hale gelinceye kadar veya olay yeri sizin devam etmeniz için güvensiz hale gelinceye kadar devam edin.

Boğulma

İlk Yardım – Nefes Alıp Verme Yeniden Başlarsa

- Hasta/yaralıyı koruyun.
- Bir sağlık kuruluşuna ulaştırılması için gerekli acil nakil işlemlerini düzenleyin.
- Hasta/yaralıyı yalnız bırakmayın ve onu gözlemlemeye devam edin.
- Solunum tekrar durursa, Temel Yaşam Desteğine tekrar başlayın.

Boğulma

İlk Yardım – Oksijen Kullanımı

- Normalde ortamda oksijen her zaman bulunmadığından ilk yardımcıdan oksijen vermesi beklenmez.
- Ancak, ortamda oksijen mevcutsa boğulma sürecinin erken evrelerinde ilk yardımcının hasta/yaralıya oksijen vermesi önerilmektedir.

Özet

- Boğulma, su/sıvıya dalma ya da batma nedeniyle solunum bozukluğu yaşanması veya sürecin ölüm ile sonlanmasıdır.
- Boğulma sonrasındaki temel sorun vücudun oksijensiz kalmasıdır. Bu durum özellikle hayati önem taşıyan organların fonksiyonlarının etkilenmesine neden olur. Bu yüzden hızlı hareket edilmelidir.

Özet

- Hasta/yaralı sudan hızlı ve güvenli bir şekilde çıkarılmalı, ancak bunu yaparken ilk yardımcı kendisini herhangi bir şekilde tehlikeye atmamalıdır.
- Yeterli bir eğitim ve deneyimi olan ilk yardımcı hasta/yaralıya daha suyun içindeyken solunum desteği vermelidir.

Özet

- Sudan çıkarıldıktan sonra hasta/yaralı nefes alıyorsa, hasta/yaralı kurtarma pozisyonuna getirilmelidir.
- Hasta/yaralının nefes alıp vermesi normal değilse ya da hiç nefes almıyorsa Temel Yaşam Desteğine başlanmalıdır.
- Ortamda oksijen varsa verilmelidir.
- Eğer hasta/yaralının nefes alıp vermesi yeniden başlarsa, yalnız bırakmamalı ve gözlemlemeye devam edilmelidir. Ancak solunum tekrar durursa, Temel Yaşam Desteğine tekrar başlanmalıdır.